

NOTAT

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Landbrugs- og
Fiskeristyrelsen

Direkte Betalinger og Økonomi
J.nr. 16-8099-0000005
Ref. mistec & ibulda
Den 20. april 2017

Notat om fleksibilitet mellem den direkte landbrugsstøtte og landdistriktsprogrammet i CAP'en

Problemstilling

Det skal inden 1. august 2017 besluttes, om der skal overføres flere midler fra den direkte støtte under EU's Fælles Landbrugspolitik (søjle I) til landdistriktsprogrammet (søjle II). I 2014 besluttede den daværende regering at overføre 5 % i 2015, 6 % i 2016 og 7 % i hvert af årene 2017 til 2019 fra den direkte støtte til landdistriktsprogrammet. Senest 1. august 2017 skal Regeringen meddele Kommissionen, om der skal overføres flere midler fra den direkte landbrugsstøtte i 2018 og 2019 til landdistriktsprogrammet for årene 2019-2020.

Baggrund

EU-reglerne

I forbindelse med vedtagelse af den nye Landbrugsreform (CAP-reform) i 2013 blev der indført mulighed for, at medlemsstaterne fik en vis fleksibilitet mellem søjle I og søjle II. Medlemslandene kan vælge at overføre op til 15 % af deres nationale loft fra direkte støtte (søjle I) til landdistriktsprogrammet (søjle II). Anvendelse af EU-tildelte midler under søjle II skal normalt nationalt medfinansieres, men dette krav omfatter ikke midler tilført via fleksibilitet. Medlemsstaterne kan også vælge at overføre op til 15 pct. af midlerne fra søjle II til søjle I. Visse medlemsstater kan vælge at overføre op til 25 % af deres midler fra søjle II til I. Denne gruppe af lande har en gennemsnitlig direkte støtte i søjle I under EU-gennemsnittet. Der er 10 lande, som på nuværende tidspunkt har valgt at overføre midler til landdistriktsprogrammet, mens 5 lande har anvendt fleksibilitet omvendt (jf. tabel 1 & 2).

Frister for meddelelse om anvendelse af fleksibilitetsinstrumentet

Anvendelse af fleksibilitetsinstrumentet skulle meddeles Kommissionen senest 1. august 2014. Pr. 1. august 2017 er der igen mulighed for at ændre de indmeldte procentsatser med virkning fra kalenderårene 2018 og 2019. Det betyder, at søjle I reduceres i 2018, men midlerne tilføjes først søjle II i 2019. En beslutning om at overføre midler fra søjle I kan kun ændres i opadgående retning.

Anvendelse i Danmark

Den daværende regering (SR) traf i juli 2014 beslutning om at overføre midler fra den direkte støtte til landdistriktsprogrammet fra kalenderår 2015-2019 (med budgetvirkning fra 2016-2020).

I Danmark overførtes hhv. 5 pct. i 2015, 6 pct. i 2016 og 7 pct. i kalenderår 2017, 2018 og 2019 til landdistriktsprogrammet. I gennemsnit bliver der overført 431 mio. kr. årligt svarende til 165 kr./ha fra den direkte støtte. Beløbet er til rådighed for landdistriktsprogrammet i det følgende kalenderår.

Fleksibilitetsbeslutningen betød, at det danske landdistriktsprogram fik tilført yderligere i alt 2,2 mia. kr. i EU-midler, oven i EU-basisbevillingen til Danmark på godt 4,7 mia. kr.

Det er ikke politisk besluttet, på hvilke støtteordninger fleksmidlerne er placeret. De indgår som en del af den samlede ramme og er fordelt ud fra principper om kendte ordninger med hurtigt og sikkert afløb. Det betyder, at langt hovedparten af fleksmidlerne i 2016 er anvendt til investeringsstøtteordninger som miljøteknologi (almindelig investeringsstøtte, modernisering af stalde for svin og kvæg, investeringsstøtte til gartnere og øvrige driftsgrene) og økologisk investeringsstøtte. En mindre del af midlerne er fordelt til andre områder under landdistriktsprogrammet. Fra 2017 til 2020 er midlerne planlagt fordelt til især miljøteknologi, minivådområder, målrettet regulering, privat skovrejsning, LAG-projekter og øvrige mindre ordninger.

Som landdistriktsprogrammet er planlagt implementeret, åbner de store tilskudsordninger først i sidst i programperioden, hvorfor afløbene også først kommer til sidst. Det drejer sig om minivådområder og indsatser vedr. kvælstof.

Såfremt Danmark vælger at øge overførslen fra søjle I til søjle II til den maksimale procentsats på 15 pct., vil dette medføre en yderligere overførelse til landdistriktsprogrammet på ca. 525 mio. kr. årligt. I runde tal svarer en stigning på ét procentpoint til en reduktion af søjle I med ca. 62 mio. kr.

[..udeladt..]

Tabel 1 Oversigt over EU-landes overførsel fra søjle I til søjle II (i pct. og mio. €)

	Kalenderår 2014 Budgetår 2015	Kalenderår 2015 Budgetår 2016	Kalenderår 2016 Budgetår 2017	Kalenderår 2017 Budgetår 2018	Kalenderår 2018 Budgetår 2019	Kalenderår 2019 Budgetår 2020
Frankrig	3 pct. 227,6	3,3 pct. 251,5	3,3 pct. 250,5	3,3 pct. 249,4	3,3 pct. 248,5	3,3 pct. 247,7
Letland	7,46 pct. 12,6	7,46 pct. 14,7	7,46 pct. 16,7	7,46 pct. 18,8	7,46 pct. 20,9	7,46 pct. 23,0
UK, England	12,0 pct. 279,0	12 pct. 279,6	12 pct. 280,2	12 pct. 280,7	12 pct. 281,6	12 pct. 282,4
UK, Wales	15 pct. 47,7	15 pct. 47,8	15 pct. 47,9	15 pct. 48,0	15 pct. 48,1	15 pct. 48,3
UK, Skotland	9,5 pct. 55,1	9,5 pct. 55,2	9,5 pct. 55,3	9,5 pct. 55,4	9,5 pct. 55,6	9,5 pct. 55,8
Danmark		5 pct. 45,8	6 pct. 54,4	7 pct. 62,8	7 pct. 62,2	7 pct. 61,6
Tjekkiet		3,4 pct. 29,7	3,4 pct. 29,7	3,4 pct. 29,7	1,3 pct. 11,3	1,3 pct. 11,3
Tyskland		4,5 pct. 231,5	4,5 pct. 230,0	4,5 pct. 228,4	4,5 pct. 227,1	4,5 pct. 225,8
Estland		6,15 pct. 7,5	14,31 pct. 19,1	14,98 pct. 21,8	14,93 pct. 23,5	15,0 pct. 25,4
Grækenland		5 pct. 102,0	5 pct. 100,8	5 pct. 99,6	5 pct. 98,5	5 pct. 97,4
Nederlandene		4,03 pct. 31,5	4,10 pct. 31,5	4,17 pct. 31,5	4,23 pct. 31,5	4,30 pct. 31,5
Rumænien		1,83 pct. 29,9	2,28 pct. 41,3	2,23 pct. 41,1		

Tabel 2 Oversigt over EU-landes overførsel fra søjle II til søjle I (i pct. og mio. €)

	Kalenderår 2014 Budgetår 2015	Kalenderår 2015 Budgetår 2016	Kalenderår 2016 Budgetår 2017	Kalenderår 2017 Budgetår 2018	Kalenderår 2018 Budgetår 2019	Kalenderår 2019 Budgetår 2020
Kroatien	15 pct. 49,83	15 pct. 49,83	15 pct. 49,83	15 pct. 49,83	15 pct. 49,83	15 pct. 49,83
Ungarn		15 pct. 74,15	15 pct. 74,05	15 pct. 73,95	15 pct. 73,84	15 pct. 73,71
Polen	25 pct. 391,86	25 pct. 391,34	25 pct. 390,80	25 pct. 390,25	25 pct. 389,68	25 pct. 388,99
Slovakiet	21,31 pct. 57,70	21,31 pct. 57,62	21,31 pct. 57,54	21,31 pct. 57,46	21,31 pct. 57,37	21,31 pct. 57,27
Malta		0,80 pct. 0,11	1,59 pct. 0,23	2,37 pct. 0,34	3,11 pct. 0,45	3,84 pct. 0,55

Note: Sverige, UK, Finland, Bulgarien, Estland, Spanien, Letland, Litauen, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet har mulighed for at vælge at overføre op til 25 % af deres midler fra søjle II til I.